

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 02 grudnia 2010 r.

**Pan
Mieczysław Struk
Marszałek Województwa Pomorskiego**

LGD-4101-023-01/2010
P/10/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego w Gdańsku (dalej: „Urząd”). Przedmiotem kontroli była realizacja przez Zarząd Województwa Pomorskiego (dalej: „Zarząd WP”) wybranych zadań Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Pomorskiego (dalej: „IZ”) w latach 2008-2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 2 listopada 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonywanie zadań przez Zarząd Województwa Pomorskiego w badanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń:

1. Poziom zatrudnienia w komórkach organizacyjnych Urzędu uczestniczących bezpośrednio w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego (dalej: „RPO WP”) w kontrolowanym okresie systematycznie wzrastał i odpowiadał założeniom określonym w Opisie Systemu Zarządzania i Kontroli RPO WP. Pracownicy Urzędu zatrudnieni przy wykonywaniu zadań IZ w większości

(ponad 90% zatrudnionych) posiadali doświadczenie związane z obsługą funduszy europejskich.

Stwierdzono również znaczny wzrost obciążenia pracowników IZ sprawami związanymi z realizacją RPO WP, np. w zakresie weryfikacji wniosków o płatność średnia liczba spraw na jednego pracownika wzrosła z poziomu 1,5-2,5 w 2008 r. do poziomu 34,6-74,7 w I półroczu 2010 r. Pomimo znacznego zwiększenia nakładu pracy przez pracowników IZ, wynikającego z systemu wdrażania RPO, nie stwierdzono opóźnień w realizacji zadań, w tym dotyczących weryfikacji wniosków o płatność.

2. Stwierdzono, że ocena wniosków o dofinansowanie projektów, na realizację których do dnia 30 czerwca 2010 r. zawarte zostały umowy z beneficjentami, przebiegała – w odniesieniu do badanej próby (15 wniosków o łącznej wartości 100,9 mln zł wybranych spośród 3 konkursów) – zgodnie z obowiązującymi procedurami, w tym obejmowała m.in. sprawdzenie czy wnioskodawcy nie podlegają wykluczeniu z możliwości ubiegania się o dofinansowanie. Na każdym etapie oceny wniosków stosowano kryteria wyboru zatwierdzone przez Komitet Monitorujący RPO WP i działania te dokumentowano w jednolity, przewidziany w obowiązujących procedurach i umożliwiający prześledzenie ścieżki audytu sposób.

Stwierdzono jednak nieprawidłowość w przebiegu oceny strategicznej:

- wprowadzie na każdym etapie oceny w badanych wnioskach o dofinansowanie wszystkie osoby składały w Urzędzie wymagane przepisami powszechnie obowiązującymi oraz procedurami wewnętrznymi oświadczenia lub deklaracje w celu zapewnienia m.in. obiektywizmu w dokonywaniu ocen, to w jednym przypadku (wniosek Gminy Kobylnica na kwotę dofinansowania 6,1 mln zł). stwierdzono, iż mechanizm ten okazał się niewystarczający dla osiągnięcia tego celu. W konkursie 5.4._1 członkiem Grupy Strategicznej dokonującym m.in. oceny ww. wniosku był prezes fundacji, która przygotowała jeden z dokumentów wymaganych w ww. konkursie, tj. studium wykonalności. IZ, nieuwzględniając informacji zawartych w kwestionariuszu osobowym, dokonała niewystarczającej weryfikacji członka Grupy Strategicznej pod kątem jego zaangażowania w przygotowanie wniosku o dofinansowanie. Osoba ta, wbrew postanowieniom §6 pkt 5 Regulaminu Działania Grup Strategicznych, nie została wyłączona z oceny ww. wniosku pomimo, że IZ posiadała pełną informację nt. przebiegu

zatrudnienia członka Grupy Strategicznej. Naruszono tym samym zasadę bezstronnej oceny projektów w procesie wyboru projektów do dofinansowania opisaną w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju¹;

oraz uchybienie w zakresie dokumentowania czynności związanych z oceną wniosków:

- w jednym *Raporcie z posiedzenia Grupy Strategicznej*, w odniesieniu do czterech spośród 11 ujętych tam wniosków, rekomendacje nie odpowiadały przyznanym ocenom w indywidualnych kartach oceny strategicznej poszczególnych wniosków oraz opis rekomendacji nie wynikał z zasad kwalifikowania projektów określonych w Przewodniku Beneficjenta RPO WP. Ww. Raport sporządził Sekretarz, a zatwierdził, bez zweryfikowania jego poprawności, Przewodniczący Grupy Strategicznej, obaj będący pracownikami Urzędu. Błąd ten nie miał wpływu na wybór przez Zarząd WP projektów do dofinansowania – Zarządowi WP przedłożono oraz na stronie internetowej Urzędu zamieszczono listę wniosków po ocenie strategicznej z prawidłowo sformułowanymi rekomendacjami, tj. odpowiadającymi ocenom przyznanym w indywidualnych kartach oceny.

Ponadto, w odniesieniu do próby (15 wniosków wybranych spośród 3 konkursów), NIK ocenia pozytywnie, że:

- ogłoszenie konkursów nastąpiło zgodnie z przyjętymi przez IZ harmonogramami,
- przyjmowanie i rejestrowanie wniosków o dofinansowanie projektów odbywało się zgodnie z przyjętą procedurą,
- wszyscy wnioskodawcy (w tym ocenieni w badanych konkursach negatywnie i umieszczeni na listach rezerwowych) byli terminowo informowani o wynikach poszczególnych ocen, a także pouczeni o przysługujących środkach odwoławczych,
- zawieranie umów o dofinansowanie przebiegało zgodnie z zapisami Przewodnika Beneficjenta,
- wszystkie wymagane procedurami dane dotyczące umów o dofinansowanie wprowadzano do Krajowego Systemu Informacji (SIMIK 07 – 13).

¹ j.t. Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 ze zm.

3. Na podstawie szczegółowego badania 10 spraw, w których zastosowano środek odwoławczy ustalono, że IZ rozpatrywała odwołania składane przez wnioskodawców od wyników oceny zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami.
4. W odniesieniu do trzech konkursów objętych szczegółowym badaniem stwierdzono, że Zarząd WP wybrał do dofinansowania projekty według przedstawionych list po ocenie strategicznej. Stwierdzono przy tym, że pomimo, iż w jednym konkursie cztery wnioski w ocenie strategicznej uzyskały taką samą sumę punktów (tj. 51%), to do dofinansowania zostały wybrane tylko trzy z nich. W uzasadnieniu decyzji odmawiającej wnioskodawcy dofinansowania Zarząd WP wskazał na wyczerpanie dostępnej alokacji w konkursie. Wnioskodawca nie otrzymał jednak informacji, że inne projekty, które otrzymały na etapie oceny strategicznej taką samą liczbę punktów, zostały wybrane do dofinansowania, a o ich wyborze decydowała niższa kwota wnioskowanego dofinansowania, tj. kryterium nieopisane w procedurach przyjętych dla RPO WP. Naruszono tym samym zasadę równego dostępu do pomocy w ramach programu, o której mowa w art. 26 ust. 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
5. W odniesieniu do 15 wniosków o płatność objętych badaniem szczegółowym stwierdzono, że IZ zgodnie z obowiązującymi procedurami:
 - dokonywał weryfikacji formalnej i finansowej wniosków o płatność,
 - przekazywał beneficjentom informacje o zatwierdzeniu wniosku o płatność wraz z podaniem kwoty środków zatwierdzonych do wypłaty,
 - refundował beneficjentom zatwierdzone wydatki.
6. Na podstawie badania wybranych trzech Poświadczeń i deklaracji wydatków przekazanych przez IZ do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji ustalono m.in, że:
 - ww. dokumenty sporządzane były zgodnie z obowiązującymi procedurami (stosowano listy sprawdzające i formularze),
 - kwoty zbiorcze wynikały z sumy kwot w poszczególnych wnioskach o płatność.
7. Zróżnicowany stopień wykorzystania środków w poszczególnych osiach priorytetowych RPO (od 1% do 39%) wynikał przede wszystkim z przyjętego i realizowanego przez IZ harmonogramu konkursów. Najniższe wykorzystanie środków nastąpiło w ramach Osi Priorytetowej 3 – Funkcje miejskie i metropolitarne (1%) oraz Osi Priorytetowej 5 – Środowisko i energetyka przyjazna środowisku (3%),

niemniej jednak IZ sprawnie kontraktował z beneficjentami środki dostępne w ramach RPO WP co w ocenie NIK ogranicza ryzyko niewykorzystania środków dostępnych w ramach programu. W zależności od osi priorytetowej liczba decyzji o przyznaniu dofinansowania i podpisanych z beneficjentami umów o dofinansowanie stanowiła od 50 do 100% liczby złożonych wniosków o dofinansowanie (bez uwzględnienia projektów dotyczących pomocy technicznej).

8. IZ prawidłowo realizowała projekty pomocy technicznej. Objęte kontrolą trzy spośród dziewięciu projektów realizowane były terminowo, dokonywane w ramach tych projektów wydatki były kwalifikowalne oraz dokonano ich zgodnie z przepisami Prawa zamówień publicznych,² a także zaewidencjonowano je w księgach rachunkowych na wydzielonych kontach.

Nieosiągnięcie części zakładanych wskaźników produktu i rezultatu w odniesieniu do zbadanych działań realizowanych w ramach pomocy technicznej (dwa z trzech działań) wynikało m.in. z niższego od zakładanego poziomu wsparcia projektów poprzez przekazywanie dokumentacji do analizy zewnętrznym ekspertom (wskaźnik produktu „liczba wspartych projektów”) wynikającego z niewysokiego stopnia skomplikowania zgłaszanych zagadnień przez beneficjentów.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wprowadzenie dodatkowego mechanizmu kontrolnego w celu zapewnienia bezstronnej oceny wszystkich projektów,
- 2) wzmocnienie nadzoru w celu formułowania w raportach z posiedzeń Grupy Strategicznej rekomendacji zgodnie z ocenami przyznanymi w indywidualnych kartach oceny strategicznej poszczególnych wniosków oraz z zasadami kwalifikowania projektów określonymi w Przewodniku Beneficjenta,
- 3) zapewnienie stosowania przy wyborze wszystkich projektów do dofinansowania kryteriów opisanych w procedurach przyjętych dla RPO WP oraz wprowadzenie procedury postępowania Zarządu WP w sytuacji, gdy kilka projektów uzyskało podczas oceny strategicznej równą ilość punktów.

² j.t.Dz.U. z 2010r., Nr 113, poz.759

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.